

bu sayıda

Sayın Okurumuz,

Bu sayımızı tümüyle radyo ve televizyona ayırdık. Üzerinde önemle durduğumuz konulardan biri radyonun ve özellikle televizyonun gerikalmış ülkelerdeki işlevi. Gerikalmış ülkelerde radyo ve televizyonun eğitim ve kültür alanındaki önemli yerini ve -bu açıdan ülkemizdeki TRT yayınlarının durumunu inceleyen iki yazımız var.- "Ülkemizde Radyo ve Televizyonun Genel Çizgisi" adlı yazımızda radyo ve televizyon programlarının niteliğinin reklamların varlığından soyutlanarak ele alınamayacağı, reklamların kitleler üstündeki yozlaştırıcı etkisi ve TRT'nin giderek nasıl reklamsız yaşayamayacak bir duruma getirildiği konuları da ele almıyor; oysa dünyanın birçok televizyonunda, bildiğiniz gibi, reklam yok. Radyo ve televizyonun işlevi konusunu ele alan ikinci yazıyı Sayın Şensu Yemişçi yazdı.

Sayın Uygur Kocabaşoğlu, gerikalmış ülke televizyonlarının, hele olanakları yeterli değilken hızlı bir büyüme içine sokulurlarsa, nasıl dış kaynaklara bağımlı olacaklarını dünyadaki ve bizdeki durumları karşılaştırarak ortaya koyuyor; böylelikle gerikalmış ülkelerde televizyonun kültür emperyalizmi süreci içinde önemli bir halka oluşturduğunu görüyoruz.

12 Mart'tan sonra TRT'nin yoğun bir baskı dönemine girdiğini hepimiz biliyoruz. Bu faşist dönemde TRT'de olup bitenlerin hiç olmazsa bir bölümüne Sayın M. Tali Öngören'in dergimiz için hazırladığı "TRT Televizyonunda Yasaklar" yazısı ışık tutacaktır sanırız. Bu yazıdan,televizyonda yasaklamaların 12 Mart döneminden önce de, so.nra da bir ölçüde var olduğunu da öğreniyoruz. Böyle toplu bir biçimde ilk kez yayınlanmakta olan bu yasaklamaları TRT'ye faşist saldırıların yoğunlaştığı şu günlerde okurlarımıza sunmakla demokrasi düşmanlarının özlediği TRT'yi -bir yanıyla da olsa- sergilediğimiz ve böylece önemli bir işlevi yerine getirdiğimiz kanısındayız. Bu yazıda o dönemde kıyılan TRT'cilerden ancak bir bölümü üzerinde durulabilmiştir. 12 Mart döneminde türlü baskılar altında tutulan; bu dönem geçtikten sonra da -birçok değerli programcı gibi- MİT raporlarına dayanılarak TRT'ye dönmesi engellenen Adem Yavuz bunlardan biridir. Kıbrıs'da şehit düşen bu kardeşimizin cenaze törenine ait gazete haberini de sayfalarımıza aldık. Yavuz sağken ona -dolaylı, dolaysız- kıyanların hemen hepsinin o törende hazır bulunduğunu belgelemek istedik.

Televizyonun ülkemize gelmesi ve hızla yayılması olgusunun en ufak bir plana dayanmadığı bilinen bir gerçek. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı televizyon yayınlarının başlamasından önce radyonun tüm yayılma olanaklarının zorlanması öngörülüyordu. Ama, plana rağmen, televizyon yayınları ülkeye (alıcı yapımı konuşularda hiç bir önlem alınmadan) getirildi. Plan da arkadan geldi: İkinci Beş Yıllık Planda bu kez çok garip gerekçelerle televizyon yayınlarının başlatılması savunuluyordu. Bu gerekçelerden bazılarını "Planlama ve TV" yazımızda bulacaksınız. Sonuç biliniyor: Bir yandan milyonlarca dolarlık döviz dışarıya akarken öte yandan mantar gibi türeyen montaj kuruluşları yerli (!) televizyon yapımına başladılar.

Bugünlerde bir başka oyun daha tezgahlanmakta ülkemizde. Dergimiz Haziran 1973 sayısında Türkiye'ye renkli televizyonu sokmak için bir firmanın karar aldığını haber vermişti. Geçtiğimiz günlerde bu konuda kamuoyu oluşturulması çabalarına girişildi. Renkli televizyon konusunu da dergimiz için Sayın M.Tali Öngören ele alarak işledi.

Bu sayımızdaki bütün yazılar dergimiz için hazırlanmış özgün yazılar. Tek alıntımız, emperyalizmin, işine gelmeyen yönetimlerin yıpratılması ve yıkılması amacıyla kitle haberleşme araçlarını nasıl kullanabileceğini somut bir örnekle, Şili örneğiyle, belgeleyen yazı.

Orta ve uzun dalgalarda vericilerin gittikçe daha güçlü yapıldığı, bu nedenle de karışma ve bozma olgusunun gittikçe önem kazandığı günümüzde bu durum uluslararası toplantılara konu oluyor. "Orta ve Uzun Dalga Yayınlarının Geleceği" adlı yazımızın bu bakımdan ilgi ile izleneceğini umuyoruz. Uluslararası Uziletişim Birliği'nin konuyla ilgili Ekim 1974 toplantısının da bir özetini sunuyoruz.

Sayın Timur Sayraç'm NTSC renkli televizyon dizgesini tanıtan yazısını da sayfalarımızda bulacaksınız. İlerde öbür renkli televizyon dizgelerini tanıtan yazılara da yer vermeyi istiyoruz. Bu yazının yayımlanması Türkiye'ye renkli televizyon getirilmesinden yana olduğumuz anlamına alınmamalı elbette. Dergimizde -olanaklar elverdiğince- tüm ilginç ve önemli konulara yer vermek gerektiği kanısındayız.

Bir başka ilginç konuyu da Sayın İlhan Altaykan "Televizyon İmlerinin Banda Alınması" yazısında ele alıyor.

Gelecek sayımızdan başlayarak Odamızın Ocak ayında düzenlediği "6. Teknik Kongre ve Açık Oturumlar" da sunulan makaleleri yayınlayacağız.